

Izhaja

vsak četrtek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankovani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasiló koroških Slovencev

Velja

za Avstro-Ogrsko . . . K 6.—
» Nemčijo . . . » 7:50
» ostalo inozemstvo . » 9.—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej. Posamezna številka velja 16 h.

Za oglasila se plačuje po 10 h, med besedilom po 20 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 15 h, za parte, zahvale in izjave ter za oglase med besedilom po 20 h za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 4 h, debelo tiskano 6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za izvestilo pri upravníštvu 40 h posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov: Upravištvó lista »Mir« v Celovec, Vetrinjsko obmestje št. 26. Poštnohranilnični račun št. 96.232.

Leto XXXVII.

Celovec, 26. aprila 1918.

Št. 17.

Izjava slovenske duhovščine na Koroškem.

Podpisani slovenski koroški duhovniki izjavljamo, da se solidarno pridružujemo državnopravni deklaraciji Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917 in sicer razumemo deklaracijo v tem smislu, da zahtevamo v okviru monarhije združenje vseh dežel monarhije, v katerih prebivajo Srbi, Hrvatje in Slovenci, v samostojno, vsake narodne tuje nadvlade prosto državno tvorbo v okviru monarhije pod žezlom habsburško-lotarinške vladarske rodovine.

To izjavo podamo

1. Kot Avstrijci.

a) Izjava naj bo odločen ugovor zoper vse zunanje sovražnike, ki hočejo ocepiti Jugoslovane od Avstrije; mi hočemo ostati v Avstriji ter si želimo jugoslovansko državo v okviru avstrijske monarhije.

b) Kot iskreni domoljubi si želimo veliko, mogočno Avstrijo, ki je obenem tudi močna zaslomba katoliške Cerkve. Neprestani narodni prepri v zadnjih desetletjih so pa pokazali, da bo Avstrija le mogočna, edina in velika, ako bo združevala v sebi svobodne in enakopravne narode, ki se ne razlikujejo kot gosposki in tlačeni narodi. Tembolj velja to po svetovni vojski, v kateri so narodi korakali kot ljudske armade na bojišča in tam prelivali potoke krvi za ono Avstrijo, v kateri naj velja vsem narodom enaka pravica, kakor je to obljubil naš presvitli in ljubljeni vladar Karel I. v svoji nastopni proklamaciji na svoje narode.

2. Kot Jugoslovani.

Ravno Jugoslovani se niso dali prekositi po nikomur v tej vojski glede na požrtvovalnost za Avstrijo in za cesarja in zaradi tega pričakujemo, da se bomo mogli svobodno razvijati v svobodni jugoslovanski državi, ki bo kot taka na jugu najmočnejša obramba zoper sovražnike avstrijske monarhije. Vsako osumljenje našega patriotizma, kakor da bi od nas zaželjena jugoslovanska državna tvorba bila naperjena proti Avstriji, najodločneje zavračamo.

3. Kot koroški Slovenci.

V zgodovinski uri preureditve cele Avstrije stopamo skupno s svojim dolgotepnim narodom v javnost in zahtevamo rešitev koroškega problema v smislu jugoslovanske deklaracije. Stoletne izkušnje so namreč izučile nas koroške Slovence, da sta mirni razvoj in boljša bodočnost edinole mogoča, ako se otresemo nemške centralistične birokracije in si moremo ustvariti lastno slovensko uradništvo in razumništvo. Slovenci stojijo vsled pritiska te birokracije na razvalinah svoje narodne kulture, kajti

a) Slovenskega razumništva razun duhovščine na Koroškem takorekoč ni. Slovenskih uradnikov, profesorjev, učiteljev, zdravnikov itd. v državni, deželni ali privatni službi je kvečjemu 0·1% namesto 25 do 30%.

b) V deželnem šolskem svetu, v deželnem odboru, v trgovski zbornici, v deželnem kulturnem svetu ni slovenskega zastopnika. V državnem zboru so zdaj koroški Slovenci brez zastopstva, kajti edini koroški državni poslanec je bil med vojsko uničen; v deželnem zboru jim ostane zdaj en sam zastopnik izmed 43.

c) Slovenci nimajo nobene srednje in meščanske šole, ostala jim je kot kuriozum še ena sama slovenska javna ljudska šola.

č) Po uradnem ljudskem štetju je padlo število koroških Slovencev v dobi 1880 do 1910 od 102.000 na 82.000, dočim bi se bilo moralo dvigniti število Slovencev v razmerju z naravnim

ljudskim priraščajem na 120.000. To so katastrofalne številke, ki kažejo na uničenje našega naroda.

d) Vsaka slovenska beseda mora izginiti iz vseh uradov, iz vseh uradnih dopisov, iz vseh šol, iz celega javnega življenja.

4. Kot katoliški duhovniki in dušni pastirji.

a) Odstranitev narodnih preprirov bi bila največjega pomena za mirno dušno pastirstvo. Pravilna ločitev Slovencev in Nemcev na Koroškem bi na mah končala narodne prepire.

b) Dolgoletna brezpravnost je poniževala koroške Slovence in jim zapustila želo pesimizma, kar je v silen kvar krščanstvu, ki hoče vcepiti v človeško dušo duha vesele delavnosti in ki obsoja nasilno raznarodovanje kot krivico.

c) Dejstvo, da slovenskemu ljudstvu niti v ljudskih šolah na Koroškem ni dana priložnost, izobraziti se v materinem jeziku, zelo ovira slovenske dušne pastirje, tako, da ne morejo nuditi ljudstvu temeljite krščanske izobrazbe.

č) Dejstvo nadalje, da se na Koroškem vsled sistematičnega naseljevanja nemških uradniških družin (nemški sodniki, politični, davčni in finančni uradniki, železniški in poštni uradniki, učitelji) ustvarja na umeten način v slovenskih župnijah dvojezičnost, silno otežkoči dušno pastirovanje v šoli in v cerkvi.

Ob koncu pa izjavljajo slovenski duhovniki slovesno, da s svojo izjavo ne nameravajo kršiti niti najmanjše pravice drugih narodov; geslo samoodločbe pa naj se uporabi le v toliko, v kolikor je v popolnem skladu z moralo katoliške Cerkve. (Dosedaj 104 podpisi.)

Politični pregled.

Cesarjevo pismo.

Poročali smo že o cesarjevem pismu na svojega svaka princa Siksta Bourbonškega, oficirja Rdečega križa v belgijski armadi. Besedilo tega pisma, kakor ga je objavil Kiemensó, se glasi:

Moj ljubi Sikst!

Tretje leto vojne, ki je prinesla svetu toliko žalosti in trpljenja, se bliža svojemu koncu. Vsi narodi moje države so bolj kot kdaj edini v skupni volji braniti nedotaknjenost monarhije tudi za ceno najtežjih žrtev. Vsled njih delovanja in vsled velikosrčnega sodelovanja vseh narodnosti države se je mogla monarhija že skoro tri leta upirati najtežjim napadom. Nikdo ne bo mogel zanikati vojaških uspehov, ki so jih dosegle moje čete zlasti na balkanskih bojiščih. Francoska je s svoje strani pokazala odporno silo in sijajen elan. Mi vsi občudujemo brez pridržka sijajno tradicijsko hrabrost njene armade in požrtvovalnost vsega francoskega naroda. Posebno prijetno mi je videti, da kljub temu, da smo zdaj nasprotniki, ne obstoja nobeno pravo nasprotstvo v naziranju in stremljenju moje države in Francoske in da sem upravičen upati, da bodo moje živahne simpatije za Francosko v soglasju z onim, ki vladajo po vsem svetu, za vso bodočnost preperele obnovitev vojne stanja, za katero me ne more zadeti nobena odgovornost. V to svrhu in da natančno izrazim resničnost teh čuvstev, Te prosim, sporoči tajno in neoficijalno predsedniku francoske republike, da bom z vsemi sredstvi in uporabljajoč ves svoj osebni vpliv podpiral pri mojem zavezniku pravične interese in zahteve Francoske z ozirom na Alzacijo-Loreno.

Kar dostaja Belgije, se mora obnoviti njena suverenost. Obdržati mora vse svoje afriške posesti. S tem pa nočem uplivati vnaprej na vprašanje odškodnine, ki jo bo morala dobiti za utrpele izgube.

Srbija se bo v svoji suverenosti obnovila. Kot dokaz za našo dobro voljo smo pripravljeni, dati ji, kolikor je to upravičeno, naravni dohod do Jadranskega morja, kakor tudi dalekosežne gospodarske ugodnosti. Kot prvi pogoj, ki se bo moral brezpogojno izpolniti, bo Avstro-Ogrska svojčas zahtevala, da opusti kraljevina Srbija v bodoče vsako zvezo s katerokoli družbo ali skupino, zlasti z Narodno obrano, ali pa, da zatere taka združenja, ki so naperjena v svojih političnih ciljih na razkroj monarhije. Nadalje je pogoj, da prepriča lojalno in z vsemi razpoložljivimi sredstvi svoje moči vsako tako politično agitacijo bodisi v Srbiji, bodisi zunaj svojih mej in da prevzame dolžnost to storiti pod garancijo ententinih držav.

Dogodki v Rusiji me silijo, da si pridržim svoje misli o tem do dneva, ko bo tam postavljena zakonita in definitivna vlada.

Razložil sem Ti tako svoje misli ter Te bodem prosil, da mi sporočiš po razgovoru z obema državama najprej mnenje Francoske in Anglije, da se na ta način pripravi teren za sporazum, na čigar podlagi bi se mogli uvesti oficijalni razgovori in bi bilo moč priti do zadovoljstva vseh.

Upam, da bomo z obeh strani v najkrajšem času napravili konec trpljenju tolikih milijonov ljudi in toliko rodbin, ki žive v žalosti in strahu ter Te prosim, da se zanašiš na moje živo in bratsko mišljenje. Karel.

Zunanje ministrstvo je na najvišjem mestu izjavilo, da je pisal cesar spomladi 1917 Sikstu Bourbonškemu zgolj osebno, privatno pismo, ki ni obsegalo nobenega naročila za princa. To pismo sploh ni omenilo belgijskega vprašanja, glede Alzacije-Lorene pa le sledeče: Zastavil bi ves svoj osebni vpliv v prilog francoskih zahtev, da se vrne Alzacija-Lorena, če bi bile zahteve pravične. Zahteve pa niso pravične!

Grof Czernin je s svojo diplomatično nerodnostjo izzval to afero. Dobro poučena »Straža« je poročala o tej zadevi z Dunaja: »Grof Czernin je naredil indiskrecijo (nepremišljen korak) in je vsebino tega pisma naznanil tudi Berolinu, kjer je seveda vzbudila vest precejšnjo razburjenost. Berolin se je začel bati, da naš cesar ne bi na tej podlagi nadalje skrbel za mir. Zato je grof Czernin v zadnjem govoru brez vedenja cesarja izdal fazo (stanje) pogajanj s Francijo in v odgovoru na noto francoske vlade izdal tudi vsa tajna prizadevanja našega cesarja za mir. (Konfiscirano.) Vprašalo se ga bo, kje so veleizdajniki. S svojim napadom na Čehe, za koji napad ni vedel niti Seidler niti cesar, je hotel prikriti svoje dejanje. Te vesti vzbujajo veliko pozornost v dunajskih političnih krogih. Nemci so hudo poparjeni.«

Grof Burian — zunanji minister.

Naslednik nesrečnega zunanjega ministra Czernina je baron Burian, njegov prednik. Baron Burian ni tako bojevite narave kakor je bil Czernin. Napovedal je pa že, da bo hodil po Czerninovi poti v zunanji politiki. Za Burianom stoji grof Tisza, nasilen politik. Naj novi zunanji minister stori, kar hoče, zaupanja avstrijskih Slovanov ne bo imel, ako bo posnemal svojega prednika. Avstrijski Slovani zremo lahko bodočnosti mirno v oko. Hladno in trezno bomo sodili vse Burianove ukrepe in se prav nič ne vstrašimo tudi boja, ako nam ga napove.

Czernin je zapustil Burianu dedščino, ki je ta ne more biti vesel. Vedno pogosteje prihajajo glasovi, da Czerninov »krušni mir« le ne bo iz Ukrajine prinesel tiste množine kruha, kakor je zagotavljal Czernin. Tudi mir, kakor sta ga hotela skleniti z Romunijo Kühlmann in Czernin, je zadel na velike težave. Czernin je ves čas zagotavljal, da hoče skleniti sporazumen mir. Dejansko pa so popravili mejo, da se za bodoče zavarujejo proti romunskemu vpadu, vzeli košček Romunije med Ogrsko in Bukovino in odstopili Bolgarom

Dobrudžo. Da bi Romune kljub temu priklenili nase, so jim izročili na račun Ukrajine Besarabijo. Ta mir, ki pa še ni sklenjen, je izzval preprič. Turčija zahteva, da ji Bolgarija vrne nekaj ozemlja, ker dobi Dobrudžo. Očividno jo podpira pri tem Nemčija. Ukrajina je pa protestirala zoper odcepitev Besarabije in se je začela pogajati z boljševiško vlado. Kaj nastane lahko še iz tega, sam Bog vedi. Tu se je pač dovolj jasno pokazalo, da noben nasilen mir ne more prinesiti stalnega miru. Kdo podaljšuje vojsko, grof Czernin? Iz Nemčije prihajajo glasovi, da bo Czernin za našega poslanika v Berlinu. To so zelo neverjetne vesti.

Pomenljiva izjava Čehov in Jugoslovancev.

Predsedstvi „Jugoslovanskega kluba“ in „Češkega Svaza“ sta 18. t. m. po skupnem posvetovanju o premembi v zunanjem ministrstvu izdali izjavo. V tej izjavi se očita Czerninu, da je podpiral aneksijsko politiko nemškega cesarstva ter sam z aneksijami (priklopitvami tujega ozemlja) ustvaril novo netivo na vzhodu in je s samovoljnimi premembami dokumentov s pomočjo c. in kr. poslanika pl. Wiesnerja omajal vero v poštenost avstrijske diplomacije ter se je vedoma odstranil z edino mogoče poti, ki bi čimprej mogla silno trpečim narodom monarhije prinesiti mir. S svojim govorom pred nepoklicanimi zastopniki je Nemce in Madžare hujskal proti sodržavljanom, brez vsakega razloga tako telebil v svet z debato o prejšnjih mirovniških poizkusih in s tem zopet podaljšal vojsko za nedogleden čas.

Mi Čehi in Jugoslovanci smo kljub nemškemu zasmehovanju dosledno zahtevali demokratizacijo tudi zunanje politike, posebno udeležbo ljudskih zastopnikov pri mirovniških pogajanjih. Naš predlog za izpremembo ustave v tej smeri pa so nemške meščanske stranke z roganjem odklonile. Če te stranke, ki so proti Slovanom vedno klicale na pomoč absolutizem (vladanje brez državnega zbora), danes govorijo o demokratizaciji in neodgovornih faktorjih, moramo to označiti kot hinavščino, pravtako, kakor je vse to proti „veleizdajalcem“; saj danes vidimo, da te nemške stranke odpovedujejo državi pomoč, glasove in zvestobo, kakor hitro se zgodi kaj, kar njim ni všeč. Ta vršijo vojsko le podaljšuje in je toliko bolj vreden zaničevanja, ker krščanski socialci in nemški nacionalci dobro vedo, da zastopajo le neznamen drobec prebivalstva ter da za svojo vojno politiko v parlamentu nimajo večine.

Naša delegacija (poslanci) bo kakor doslej tudi zanaprej vodila demokratično mirovno politiko, da izvojuje avstro-ogrskim narodom takojšen mir, po katerem naj se doseže trajen mir tudi med temi narodi samimi.

Do novega zunanjega ministra nimamo zupanja z ozirom na njegovo preteklost ter z ozirom na dejstvo, da se je njegovo imenovanje izvršilo pod vplivom Mažarov.

Nemške stranke in patriotizem.

Grof Czernin je zastopal interese Nemcev in ne interesov avstro-ogrskih narodov. Zato so vse nemške stranke zagnale tak krik, ko je moral odstopiti; v Solnogradu so razobesili celo črne zastave. In vendar ni še noben zunanji minister škodoval ugledu naše diplomacije tako kakor grof Czernin. Razna nemška društva in javni zastopi so povodom Czerninovega odstopa podali izjave, ki so naravnost veleizdajalske ali pa dihalo puntarsko razpoloženje. Državno pravdnitvo je več takih izjav konfisciralo in hkrati uvedlo objektivno kazensko zasledovanje po § 63 (razžaljenje Veličanstva).

Tudi nemški „Volksverein“ v Celovcu je pod Hönlingerjevim predsedstvom in ob navzočnosti posl. Doberniga sklenil tako izjavo, ki je bila deloma zaplenjena. V tej izjavi govore o znamenjih viharja in izpovedujejo svoje prepričanje, da je naloga Nemcev v teh razmerah samo, svojo hišo oskrbeti, državo pa prepnuščajo vladi.

V Fürstenfeldu na Štajerskem so celo odklonili sodelovanje pri nameravani patriotični prireditvi „Karlovega tedna“ ter sklenili, da bodo isti teden nabirali za nemška bojna društva. Vidi se, da se Nemci drže besed graškega župana na graškem Volkstagu 19. marca t. l.: „Avstrija bo ali nemška ali je pa sploh ne bo.“ Najglasnejši so pač narodni odpadniki in njihovi sinovi. Dobro je povedal „Arbeiterwille“ o graškem Volkstagu: Tam so bili spodnještajerski nacionalci, Mravljani, Ambrozici in kakor se že večinoma pišejo ti južni nemčurji. Avstrija se težko bori za svoj obstoj. Treba bo vse državniške umetnosti in največje modrosti, da spravimo habsburško državo iz vojne meteha. Najbolj potrebna bo pri tem preudarnost nemško-meščanskih politikov, da v državi, ki obstoja iz dveh tretjin nenemcev, nič ne pomaga pobijanje, temveč jo more rešiti le spravljivost. Te spravljivosti pa na Volkstagih, kjer

široka masa nemškega ljudstva nima dostopa, ni mnogo videti. Grozijo in denuncirajo v eni sapi, svoje narodne nasprotnike dolže veleizdajstva, istočasno pa sami grozé z veleizdajstvom. Pravemu Nemcu se mora studiti tako nemštvo.

Tudi iz razbujenja nemških „Taschenfeitelverein“ in „Schnackerlverein“, ki se drznejo, markirati (predstavljati) splošno ljudsko voljo, se je „Arbeiterwille“ bridko norčeval, češ: Se bodo že zopet pomirili; par odlikovanj v gumbnico povodom nameravanega cesarskega obiska, par lepih besed gospodov Buriana in Seidlerja kot oljnat nadomestek na razburkane valove, in gospoda bo zopet mirna in bo zopet zahtevala, kakor otrok svojo čecho, vislice za slovanke veleizdajalce s svojo samo pogojno zvestobo do države in dinastije.

Vojska.

Francosko bojišče. V Flandriji se je sovražni odpor ojačil. Od kar traja sedanja ofenziva, so Angleži in Amerikanci poslali na bojišče 21 divizij. Vendar so se Angleži in Belgijci pri Ypernu umaknili; Angleži računajo celo s tem, da izgube Ypern, da pa se ne bodo daleč nazaj umaknili. Južno od Armentiersa so Francozi pri Bethunu poizkusili sunek; to kaže, da grozi general Foch s sunkom v bok. Če ga bo mogel tudi izvesti, je drugo vprašanje. Večjih bojev sedaj ni, pač pa se vršijo srditi poizvedovalni boji. Med Moso in Moselo so napadli dolenesaksonski bataljoni Amerikance. Prodrli so 2 km v sovražno črto, ponoči so se pa umaknili nazaj. — Wilson pride v Evropo. — Angleži hočejo mobilizirati tudi Irce, ki pa se branijo. Irski škofje so zapovedali duhovnikom, da naj s prižnice navdušijo narod, da se ne pusti mobilizirati. Katoliški Irski so bili od Angležev zelo preganjani, toda dejstvo, da se upajo Irce ustavljati mobilizaciji, kaže vendar na veliko svobodo. — Zadnje dni je došlo v Belgijo veliko avstrijskih vojakov. — Tekom enega meseca so Nemci ujeli 120.000 mož; z vsem pa imajo osrednje države 3.450.000 ujetnikov. — Dne 21. t. m. je padel sloveči nemški letalec baron Richthofen, ki je malo prej dobejeval svojo 80. zmago v zraku. Angleži so ga pokopali z vojaškimi častmi. — Vsled obstreljevanja z dalekosežnim topom, bode Pariz zapustilo kakih 100.000 ljudi.

Na tirolski fronti je bilo več manjših spopadov, sicer na tej fronti ni nobenih izprememb.

Na Ruskem se vrši nov prevrat. Anarhisti agitirajo za vojsko proti Nemčiji, pa tudi Trocki in Lenin sta začela reorganizirati armado. V Ukrajini se še vedno vršijo boji. Nemcem se je posrečilo, potisniti sovražnike nazaj na Krim. Boji so bili vroči. Tudi s Turki Rusi boje nadaljujejo v krajih, ki po mirovnem sklepu pripadajo Turkom. Japonci so zasedli Vladivostok, kjer je prišlo do spopadov z boljševiki, naprej pa ne bodo prodirali.

Za deklaracijo.

Ne bodimo malodušni! Slišijo se včasih boječi glasovi: Bog ve, ali bo kaj z našo deklaracijo, ali dobimo kdaj svojo jugoslovansko državo? Taki pomisleki jemljejo tudi drugim pogum, nas oropajo dobre volje in veselja do dela in nič ne koristijo. Treba jih zavreči in spoditi iz glave kakor škodljiv mrčes, ki razjede našo delavno silo. Turist, ki pleza na goro, mora gledati le naprej, ne sme se ozirati nazaj, da se mu ne zmoti v glavi; le tako bo prišel do cilja. Orač, ki drži za plug, ne sme gledati nazaj, ampak le pred se, naprej. Ne smemo se vdajati čuvstvom bojazni, strahu, dvomov, žalosti, obupa. Naša reč je prava in dobra, dobro je premišljena in prevdarjena, zato nas ne smejo več begati lastna malodušnost, ne zunanja nasprotstva. Dolgo smo čakali, se obotavljali, trpeli, dvomili, obupovali, zdaj smo se odločili in poznamo samo eno besedo: naprej! Dr. Krek je rekel: „Moje načelo je, v važnih rečeh zmeraj mirno in tiho čakati, se vsemu ukloniti, vse potpeti — a ko pride pravi trenutek, takrat pa udari!“ — naj se zastavi vse — če gre potem dobro ali slabo — na življenje in smrt.“ — Pravi trenutek je prišel, gre nam za življenje ali smrt. Mi hočemo življenje, zato naprej z vsemi močmi! Dr. Korošec je dejal v Ljubljani, ko so mu izročili 200.000 podpisov za deklaracijo: „Jaz se ne bojim, niti trenutek se ne bojim več, da se ne bi uresničilo, kar hočemo.“ In gđ. Cilka Krekova je govorila pri isti priliki: „Predragi, ne vprašajmo se, ali bo kaj iz tega, ali ne bo, kajti vsak izmed nas je delal z vsemi močmi na to, da bo, ker to mora biti! Trdno zaupamo v moč pravične jugoslovanske ideje.“ V našem zaupanju v zmago naše pravične stvari, v našem pogumu, v naši volji je naša moč. Strah, malodušnost, bojazen bi

bile naša poguba. „Dolej je vlado imela zaprtu majhna skupina ljudi, katerih imena ste poznali, katere pregnati pa smo smatrali za nemogoče. Ti ljudje so močni le, kolikor se jih bojimo,“ tako je pisal v neki knjigi še pred vojno sedanji ameriški predsednik. Mi hočemo vlado nad seboj imeti v svojih rokah, mi sami z našim cesarjem Karlom. Pravica mora zmagati nad silo, prostost nad suženjstvom, enakopravnost nad predpravicami. Tudi mi moramo napraviti obljubo, kakor so jo 13. t. m. storili Čehi: „Nad grobovi padlih obljublamo v mogočni edinosti naših duš danes in za vso prihodnost: Mi ostanemo, kjer stojimo, zvesti v delu, zvesti v boju, zvesti v življenju do groba! Vztrajali bomo, dokler ne zmagamo, vztrajali bomo, dokler ne ustanovimo samostojnosti našega ljudstva!“

Libuče. Slovenci in Slovenke iz libuške občine se navdušeno pridružujemo izjavam za jugoslovansko deklaracijo z dne 30. majnika 1917. — Nočemo več hlapčevati drugim! Na svoji zemlji hočemo biti svoji gospodarji! Imeti hočemo svojo svobodno jugoslovansko državo, pod žezlom našega presvitlega cesarja.

Le vstani, mili narod moj,
do danes v prah teptan;
pepelni dan ni dan več tvoj,
tvoj je — vstajenja dan!

(592 podpisov.)

Dnevne vesti.

Slovesna božja služba na god Njenega Veličanstva cesarice Zite v soboto, 27. t. m., bo ob 9. uri dopoldne v stolni cerkvi sv. Petra in Pavla v Celovcu s Te Deum.

Cerkvene vesti. Škofijske vizitacije v l. 1918 se vršijo: 1. majnika v Vovbrah, 2. v Šmarjeti pri Velikovcu, 12. v Kapli ob Dravi, 27. v Radlach, 28. v Irschen, 1. junija pri Mariji na Zili, 2. v Šmartnu pri Beljaku, 3. v Skočidolu, 9. v Winklern, 13. v Št. Andražu v Lab. dol., 16. v Št. Lenartu v Lab. dol., 25. pri Št. Urhu pri Trgu, 30. v Paterinjonu. Dne 23. junija bodo v krški škofiji v mašnike posvečeni sledeči gospodje: Arzberger Rud. iz Šmarij v Lab., Egerbacher Jožef iz Kufštajna, Graf Jožef iz Št. Andraža v Lab., Gruneth Karel iz Šmarij v Lab., Heibach Viljem iz Odenhala na Nemškem, Hohenwarter Peter iz Zg. Bele, Knauder Peter iz Preiteneke, Kreiner Karel iz Zrelca, Kuhar Lojze iz Kotelj, Leeb Marcel iz Maitraten, Löw Hubert iz Wasserberga na Bavarskem, Legersky Janez iz Friedeka v Šleziji, Mayer Jakob iz Zg. Dravograda, Motz Rudolf iz Vrbič na Češkem, Ninaus Franc iz Gossendorfa na Štaj., Orel Jurij iz Železne Kaple, Rudolph Pavel iz Arnoldsdorfa v Pruski Šleziji, Umschaden Peter iz Št. Lenarta v Lab. Podčrtana sta edina Slovenca.

Smrtna kosa. V Volšpergu je umrl v 84. letu svoje starosti oče tamošnjega dekana, g. Avgust Klmsch, ki je pred šestimi leti obhajal zlato poroko.

Splošna prepoved kurjave. Deželna vlada je prepovedala netiti od 25. aprila naprej v stanovanjih, pisarnah, trgovinah, delavnicah, šolah in drugih prostorih.

Edini sin rajnega celovškega župana Metnica je bil 16. t. m. na italijanskem bojišču zadet in je čez dva dni umrl. Bil je rezervni poročnik pri poljskem topništvu.

Baron pl. Myrbach, deželnovladni svetnik v Celovcu, je na lastno prošnjo upokojen in je pri tej priložnosti dobil naslov dvornega svetnika.

Nevaren vlomilec prijet. Orožnik iz Šent Ruperta pri Celovcu je pri Otočah zalotil Karla Huberta iz Ulbersdorfa na Češkem, ko je spravljaj ukradene reči in ga je aretiral. Med eskorto je Hubert pobegnil in ker na orožnikov poziv ni obstal, ga je orožnik vstrelil v levo nogo, v bedro. Hubert je dezertir in osumljen, da je vlomil v razne vile v Krivi vrbi ob Vrbskem jezeru. Njegova žena je pobegnila, pa so jo že dobili.

Napačen poročnik. Po Celovcu se je zadrževal po raznih gostilnah nek poročnik, ki po svojem obnašanju ni kazal, da bi bil oficir. Vojaško postajno poveljstvo je bilo nanj opozorjeno in ga je dalo po nekem oficirju nadzorovati. Ker se ni mogel izkazati, kdo da je, je bil aretiran in se je izkazalo, da je gospod „lajtnant“ bivši kuhar pri 17. pešpolku. Sumi se, da je v Mariboru ukradel nekemu poročniku uniformo, nekemu naredniku (feldvebeljnu) pa 3000 kron. Piše se Janez Vozelj.

Karta na tobak. Že prihodnje dni se uvedejo tudi nakaznice na tobak.

Nesreča na železnici. V Špitalu ob Dravi je skočil tovorni vlak št. 493 s tira, vsled česar se je stroj s petimi vagoni zakotalil po strmini. Od železničarjev je bilo pet mrtvih, eden huđo

ranjen in eden lahko. Hudo ranjenega so prepe-
ljali v bolnišnico v Beljaku, kjer je umrl. Dva,
Jožefa Poženela iz Ljubljane in Jožefa Grulca
iz Beljaka so prepeljali v domač kraj.

Stara navada. Nemško-nacionalno uradništvo
je šlo v Št. Janž pri Spod. Dravogradu na slo-
vensko ozemlje razbijati shod, ki so ga sklicali
Slovenci. Zato so pa na posameznih krajih pre-
žali na naše ljudi, da bi jih napadli, kar se je
tudi zgodilo. Sedaj pa so v Beljaku pri „Deutsch-
völkischer Sprechabend“ sklenili resolucijo, v ka-
teri izražajo svoje največje ogorčenje, da smejo
Slovenci nekaznovano Nemce krvavo napadati in
da si bodo sami pomagali. Da teh ljudi ni
sram! Toda samopomoč — naj si to dobro
zapomnijo — je lahko na obeh straneh!

**Prošnje in prijave glede škode po vojni,
vojnih dajatev, begunskih podpor in vzdrževal-
nin.** Mnogi vlagajo take prošnje na vojno mini-
strstvo, ki pošilja te vloge na pristojne politične
urade; s čemur se izgubi le na času. Vojne škode
se naznanijo političnim okrajnim oblastim, v ka-
terih okrožju je poškodovana reč; prijave vojnih
dajatev pri občini, v kateri se je vojnodajatelva
reč nazadnje trajno nahajala; končno prijave za
begunske podpore in vzdrževalnino pri občini
bivališča.

Kotlje. Kljub vsem javnim glasovom se raz-
mere pri oddaji živine še prav nič niso spremenile.
Ne trdimo, da je vsega ena oseba kriva, toda naše
mnenje je: dajte nam slovenskih nakupovalcev,
morda bodo imeli ti več poguma pogledati v tiste
hleve, kamor gosp. Geiersberger ne mara iti. Ne
vemo, katere vzroke ima. Toda ljudstvo je pre-
pričanja, da bi g. Osiander lahko precej založil
s svojo pitano živino, če bi ga kdo malo potipal.
Vedeli bi tudi radi, po katerem ključu pobira.
Kaj pa to, da zahteva g. Geiersberger od vsakega,
ki kupi kakšno goved na svojo pest, gotove svote
denarja 10—12 K. Kam prihaja ta denar? Ali
je postavno upravičena ta tirjatev? Ljudstvo se
ne sme dandanes begati, ker trpi itak dovolj!
Mi se bomo morali obrniti za pojasnilo mimo
g. Geiersbergerja na višje osebe in urade.

Kotlje. G. rez. praporščak, učitelj Ku har
Janko, ki je ravnokar okreval od svojih nevarnih
ran, je bil odlikovan z veliko srebrno svetinjo.
Častitamo slov. učitelju, katerega so dovolj dolgo
zatirali. To je znak, da so tudi slovenski učitelji
storili svojo dolžnost napram cesarju in domovini.
G. učitelj nosi še vedno italijansko kroglo med
svojimi rebri.

Kotlje. (Uršulska gora.) Za cerkvenega
ključarja te romarske cerkve so izvolili našega
neustrašenega kmeta pd. Rozenka. Ta romarska
cerkev potrebuje veliko ljubezni in negovanja,
saj je bila svoje dni cilj hrvaških romarjev; tukaj
so se bratili torej jugoslovanski sinovi. Vemo, da
bo ta zavedni kmet ravno tako vzorno skrbel za
povzdigo cerkve, kot nastopa za pravice v občini.

Kotlje. Nagle smrti je umrl užitkar Jožef
Slivnik pd. Hrovatov Zep. Dne 16. aprila zjutraj
so ga našli mrtvega ležečega na cesti pred do-
mačo hišo. Prejšnji dan je bil še vesel in dobre
volje.

Sveče. Kakor blisk se je raznesla med nami
žalostna novica: naš gospod župnik Šuster so ne-
varno zboleli. Zdravi in čvrsti kljub visoki sta-
rosti so z veseljem še sami opravljali o Veliki noči
cerkvena opravila. Zdaj jih je zahrbtna bolezen
vrgla na postelj. Večkrat jih je že hudo prijelo,
toda njih trdna narava je vedno premagala vsako
bolezen, upamo da bo tudi zdaj. Bog daj, da bi
naš dobri dušni pastir, ki delujejo že skoraj 35
let med nami, kmalu zopet okrevali v veselje
svojih zvestih župljanov.

Št. Vid pod Juno. Iz Rusije se je povrnil
Jožef Ribičelj pd. Izep v Rikarjivasi. Ko se je
začela revolucija, se jim je naznanilo, naj se re-
šijo. Dva dni so potovali peš. V Ukrajini so jih
sprejeli na železnico. Pravi, da je bilo pred revolu-
cijo zadosti kruha, sedaj ga v veliki Rusiji pri-
manjkuje, pač pa ga je zadosti v Ukrajini. Dobil
je en mesec dopusta. Mi mu kličemo: Bodi po-
zdravljen! — Upajmo, da jih pride kmalu več.

Štebenj pri Dobrlivasi. (Smrt vojaka.) V
petek 19. t. m. se je tukaj razširila novica, da so
dobili Ruprehtova mati brzojav o smrti starejšega
sina Karola. Imeli smo upanje, da ozdravi, saj je
bil v rokah najboljših zdravnikov, posebno v Pragi,
kamor so ga bili pripeljali iz Beljaka dne 12./5.
m. l., od tam v Gratwein oziroma Enzenbach pri
Gradcu pred kakimi tremi meseci, toda žalibog
zastonj. Njegovo prehlajenje (v vojaški perilnici)
je bilo in ostalo kal in vzrok njegove prezgodnje
smrti. Rajni je bil star šele 27 let ter je služil
v armadi skoro tri leta. Bil je v Galiciji, na
Rusko-Poljskem pri Lublinu, potem ranjen v levo
nogo. Potem je bil v bolnišnicah v Košicah (Ogr.),
v Pardubicah in Karlupih (Češko) ter na Dunaju.
Bil je pošten in vzgleden mladenič, bratranec č.
g. Sadjaka in č. g. Ruprehta. Pokopan je na Šta-

jerskem. Svetila mu večna luč! Spoštovani Rupreh-
tovi družini naše iskreno sožalje!

Kazaze. (Razno.) Smrt povsod kosi: Na
bojnih poljih mlade, čvrste, čile, zdrave, doma pa
stare, utrjene, izdelane, bolne. In ko nam
jih je lani odnesla v deželo miru 7, 4 odraslene
in 3 otroke, je pri nas tudi letos že trikrat za-
mahnila in prerezala nit življenja dne 20. sušca
Mat. Levičniku, 71letnemu Ilgovemu hlapcu,
ki je svoje žive dni zvesto služil in po mirni in
udani smrti zaslišal gotovo besede: „Zvesti in
dobri hlapec, ker si bil zvest v malem, postavil
te bom čez veliko, pojdi v veselje svojega Go-
spoda!“ Dne 22. sušca pa 14dnevemu Pižovni-
kovemu otroku Liziki-dvojki ter dne 4. t. m. Ka-
tarini Komar pd. Štrihovi na Metlovi, ki se je
ta dan po dolgi, potrpežljivo prenašani bolezni
preselila v boljšo večnost. — Za spominsko cer-
kev v Celovcu se je v naši mali župniji nabralo
skupaj 267 K 91 vin. in sicer: Velikonočno da-
rovanje pred cerkvijo 126 K 91 vin., en dar po
50 K, trije po 20 K, eden po 10 K, dva po 5 K
in zbirka pri cerkvenem ključarju 11 K. Za vi-
šarsko cerkev se bo zbiralo na Vnebohod. Da-
rovalcem povrni Bog! Denar se je poslal na
kn. šk. ordinariat. — Za jugoslovansko deklaracijo
in za mir smo zbrali po vaseh Priblaves, Kazaze,
Breza, Graben, Metlovo in Humče dozdej 186 po-
pisov, t. j. približno 60 odstotkov vseh nad 14 let
starih. Naj bi ne bilo nobenega, ki bi svoje ma-
tere Slovenije in svojega milega po svobodi vzdih-
ujočega naroda v njegovem odločilnem trenutku
ne hotel poznati in bi ga zatajil. Slabši bi bil
tak od poturic in janičarjev! Vse hlapčevstvo,
strahopetnost in klečeplaztvo pred našimi narod-
nimi nasprotniki nastran, berimo pridno naše liste,
da bomo mogli hrabro, umno in odločno sukati
uma svitle meče! Fantje, dani se, na boj za našo
staro pravdo! Živela velika, svobodna in srečna
Jugoslavija pod žezlom Habsburžanov! Dekličem
pa, ki so pogumno šle na delo za našo boljšo bo-
dočnost in so se morale boriti včasih proti neza-
slišani zarukanosti nekaterih ljudij, ki vlečejo in
pomagajo vleči nemškutarske gare, vsa čast, a
ne samo tistim, ki so zbirale, ampak tudi vsem
onim, ki so reč razumeli in podpisali zahtevo po
našem združenju! Pole s podpisimi smo poslali dne
14. m. m. jugoslovanskemu klubu na Dunaj.

„Pridi, zvezda naša, pridi,
Jasne v nas upri oči,
Naj moj dom te zopet vidi,
Zlata zvezda srečnih dnij!“

Dobrlivas. (Dva pogreba.) Dne 19. 4.
smo ob mnogoštevilni udeležbi njegovih znan-
cev in prijateljev iz Podjunske doline pokopali
83 let starega gozdarja benediktinskega samo-
stana v Dobrlivasi, Jožefa Petza. Rajni oče je
bil jako znana oseba v Podjunski dolini. Kdo
ni poznal starega „borštnarja“? Bil je hudo-
mušen in je po stari gozdarski navadi tudi rad
koga malo „navil“, kar mu je tu pa tam kaka
jezljiva ženska tudi zamerila, sicer pa ni imel
sovražnikov. S starim Petzovim očetom smo zopet
položili kos stare Dobrlivasi v grob; kajti rajni
je bil še poštenjak stare korenine. Bil je dober
kristjan, posebno goreč častilec sv. Jožefa, kakor
rajni Faloževi oče. Bil je pa tudi zvest služab-
nik svojega gospodarja, kateremu je služil vsega
skupaj gotovo okoli 40 let. Bil je tudi ves čas
čvrst in zdrav kakor njegove smreke na „Homu“;
četudi že 83 let star, je bil vendar še dan na
dan, od jutra do večera pri svojem delu. A končno
je pa tudi po njega prišla smrt. Prehladil se je,
ko je pred 14 dnevi vodil sajenje mladih smrečic
na „Gracerci“. Od tedaj naprej ni več vstal.
Naj mu bo Gospod dober plačnik za dolgoletno
zvesto službovanje v tem življenju! — Ob enem
s Petzovim očetom smo isti dan položili k več-
nemu počitku tudi rajno Mičejevo mater Marijo
Kariš iz Priblvasi. Pokopana je poleg svojega
ljubljenega sina Jožefa, ki se je v vojnem letu
1915 vrnil smrtno bolan od vojakov domu, kjer
je umrl. Od tedaj naprej ni bila več vesela.
Bila je stara šele 52 let. — Naj počivata v miru!

Lovanke pri Dobrlivasi. Dragi „Mir“! Go-
tovo te bo razveselilo, če se zopet enkrat v tvo-
jem uredništvu oglasi tudi tvoj stari znanec iz
Lovank; zakaj precej dolgo se že nisva videla.
Kaj je novega? me vprašaj. Ničesar in mnogo,
kakor se vzame. Pri nas v Lovankah je namreč
še vedno vse pri starem. Vojska nas ni izpre-
menila niti za las. Ostali smo, kar smo bili po-
prej: Tvoji zvesti prijatelji. Saj imaš sedaj pri
nas že celo 15 naročnikov. Kajne, zadosti za
majhno vasico, ki šteje komaj nekaj nad 30 šte-
vil? — In zakaj sem se prav za prav danes
pri tebi oglasil? No, da ti povem in da po tebi
tudi še drugi zvedó, da smo mi maloštevilni moški
Lovančani, ki smo še ostali doma, prav zadovoljni,
da, celo ponosni na svoje vrle žene in na svoja
pridna dekleta. Nič nas ne jezi in skrbi, da smo

v skoro trikratni manjšini nasproti njim, in nič
nam ni žal, da imajo one sedaj pri nas prvo in
glavno besedo. Samoobsebi se seveda tudi raz-
ume, da sedaj naše žene in dekleta, ko so si
tekem vojske na popolnoma postaven način, ker
imajo veliko večino, osvojile vaški komando, tudi
nočejo več hlapčevati tujcem in so zato od prve
do zadnje odločno za našo deklaracijo. Torej po-
nosni smo na nje in privoščimo jim iz srca prvo
besedo, ker jo zaslužijo. Saj tudi za vse same
skrbijo. Le pridi enkrat pogledat, kaj vse so že
darovale tekem vojske naši podružnični cerkvi:
dva mašna plašča, veliko oltarno preprogo, več
oltarnih pogrinj, velik lep kip Lurške Matere
božje in še mnogo drugih lepih reči. Samo novi
luster je kupil eden izmed nas, namreč Melherjev
Janez, vse drugo so nakupile ženske. Le škoda,
da imamo počen zvon; a za sedaj enkrat si ne
moremo pomagati. In kako lepo se šmarnice pri
nas obhajajo! Le pridi sedaj enkrat v maju in
se boš čudil, kako znajo spretne roke naših de-
klet okrasiti Marijin oltar, tako da tudi mi moški,
ki smo sicer bolj mlačni za božje reči, z veseljem
hodimo k večerni šmarčni pobožnosti. In kakor
v pobožnosti in požrtvovalnosti, tako nas naše
žene in dekleta daleč prekašajo tudi v delavnosti.
Prve so povsod tudi pri delu. „Moli in delaj!“
To staro krščansko načelo je tudi njihovo geslo.
Od jutra do večera marljive gibljejo svoje roke
doma in na polju. V delavnikih pri delu, ob
nedeljah pa v cerkev, potem pa vsaka svoj „Mir“,
„Bogoljub“ ali „Domoljub“ v roke, to je dnevni
red naših žen in deklet. Za ples, modne neum-
nosti in druge prismođarije se niti ne zmenijo.
Dragi „Mir“! Ali razumeš sedaj, zakaj smo mi
moški Lovančani tako ponosni na svoje vrle žene
in dekleta in da jim radevolje privoščimo prvo
besedo. To sem ti hotel danes povedati, ker te
kot našega starega znanca gotovo zanima, kako
je kaj pri nas sedaj v vojnem času.

Kot pri Prevaljah. Dne 21. t. m. so premi-
nili Ocvirkov oče v starosti 70 let. Bili so kr-
ščansko-naroden mož, ki so tudi svoje otroke v
tem duhu vzgojili. Bog daj vrlemu možu večni
mir in pokoj, Ocvirkovi družini pa naše iskreno
sožalje!

Guštanj. (Pogreb.) Dne 14. t. m. smo po-
kopali občje priljubljeno blago go. Marijo Reichel,
staro 77 let. Rajnica je bila velika dobrotnica
revežev. Marsikatero oko se je rosilo ob grobu
neporabne dobrotnice. Domači č. g. župnik so se
je spominjali v krasnem nagrobnem govoru. Po-
greba se je udeležila tudi požarna bramba; pevci
so zapeli v slovo ganljivo žalostinko; tudi domača
godba je izkazala rajnici zadnjo čast. Vsem mno-
gobrojnim udeležencem izreka najtoplejše zahvalo
Matilda Hobel pd. Matevžinja, gostilničarica v Črni.

Guštanj. Shoda v Št. Janžu se je udeležilo
veliko Korošcev, ki so se vozili skozi Guštanj.
Njihovi vozovi so bili lepo ovenčani; nekaterim
tukajšnjim nasprotnikom, ki žive od slovenskega
kmeta, se je pa zavoljo tega pokadilo in so se
jim posmehovali, češ da je to pustni spreved. Neka
kmetica je na to žalitev taki družini dejansko od-
govorila: Če vam nismo vseč, pa si zanaprej iščite
mleka pri Nemcih! Tako se vse maščuje. Kdor živi
med Slovenci in od Slovencev, naj naj nas vsaj
ne zaničuje!

Tolsti vrh. Piscu teh vrst je pravil star mož:
Guštanski Nemci so taki: V Guštanju znajo samo
nemški. Če pridejo do „Jagra“, slovensko odzdrav-
ljajo. Predno pridejo do „Šteknet“ (vrh Tolstega
vrha), govorijo že popolnoma slovenski.

Tolsti vrh. Pri kmetu sede v sobi domači
ljudje in med njimi Rusinka. Skozi okno zagledajo
prijajati g. inženirja z gospo. Rusinka se hoče
odstraniti, rekoč, da se boji take gospode, ker ne
zna nemški. Gospodar ji veli ostati. Inženir odpre
vrata: „Guten Tag!“ „Bog daj,“ mu odzdravijo
domači. Tedaj začne govoriti inženir nemški, a
nihče se ne meni zanj. Zato izpregovori nekaj
slovenskih besed. Ljudje ga razumejo in mu pri-
jazno odgovarjajo. Ni trajalo dolgo in inženir je
govoril imenitno slovenski. Rusinka ga nato vpraša:
„G. inženir, ali znate vi tudi slovenski?“ Inženir:
„Ja, dobro znam, dobro.“ — Če je treba sloven-
skega kruha, znajo slovenski tudi najhujši nasprot-
niki Slovencev.

Črna. (Naši invalidi.) Dosedaj so znani
v naši župniji sledeči pohabljeni: Konič Jakob
(mizar, desna noga), Pudgar Janez (Pukeljnov,
desna roka), Pudgar Peter (Pukeljnov, leva noga
— izmenjan invalid iz ruskega ujetništva), Pod-
osteršek Janez (Modrejev, na rokah in nogah),
Osojnik Simon (Vesekov, leva roka), Stane
Franc (Godčev, desna noga), Nagertnik Matevž
(Matuhov, desna roka), Germadnik Franc (drvar,
križ), Filipič Anton (brivec, desno oko), Tante
Andrej (rudar, popolnoma slep), Mlinar Jakob
(Motvoz, desna roka), Fortin Franc (Silvestrov,
leva noga), Obretan Janez (Gornik, trebnh).
Zdravi in čili ste šli za domovino v boj, žrtvovali

ste svoje telesne in duševne moči. Bodite uverjeni našega sočutja in naše pomoči!

Št. Janž pri Spodnjem Dravogradu. (Še nekaj o našem shodu.) Sicer ste že poročali obširno o našem shodu, vendar pa treba Vaše poročilo z ozirom na naše nasprotnike še izpopolniti. Tiho, na uho Vam povem, g. urednik, da se tisti, ki so mislili, da bodo na en mah razgnali naš shod, ki so se že prej bahali, kako bodo nabili Slovence, zdaj silno sramujejo, da so tako sramotno morali bežati, zato pa-se hdujejo in lajšajo svoje gorje z debelimi lažmi po nemških časnikih, kakor je tista o ruskih ujetnikih, ki niso storili nič drugega, kakor da so si od daleč ogledali početje pa tudi beg nemških „kulturonoscev“. — V čast bi si bili drugače šteli, da nas obiščejo tako odlični, že stari gospodje, kakor so župan Lenart Voglar, forštmajster Rudolf Kalcher, ki drugače le težko pogleda „gmajn“ človeka, in nadučitelj ter tajnik ostriške občine, V. Privasnik iz Dravberga. Čudom pa smo se čudili, da so se pomešali med razgrajče pod komando mladega Rud. Domaingo, ki je izdal oklic za razbijanje shoda. Kalcher je vzel s seboj svojega starega lovca Themel-a, ki je ustrelil (na lovu seveda) že marsikaterega kozla, župan in ravnatelj Voglar pa občinskega slugo Nikolaja Skalar-ja, ki je bil eden najglasnejših kričačev in pretepačev, pa jih je tudi pošteno skupil. Mora biti lep red in mir tam v Dravbergu, če ga naj varnje Skalar, ki se hodi v druge občine pretepat. — Komandiral je železniški uradnik Rudolf Domaingo, ki je silil tudi druge železničarje na shod. Pomagal mu je njegov brat Fricelj Domaingo, sedaj vojaščine oproščen; zelo navdušen je bil tudi kovač Treun, istotako oproščen; na shodu so pa bili še: Konrad in Karol Lorber, trgovca (oprosčena), usnar Fr. Wolf (oprosčen), črevljar Faber, urar Schasche, zastopnik Gössove pivovarne Bračić, krojač Frühauf in gostilničar Pšeničnik (tudi oproščen), katerega smo imeli doslej za pametnejšega, in ki živi skoro edino-le od Slovencev. To je bila dravberška gospoda, zastopana pri razgrajanju. Pridružil se ji je še c. kr. nadporočnik Werner Hofman, sin dravberškega zdravnika, ki je za ta dan slekel vojaško suknjo in v civilu prav hrabro sukal namesto ojstre sabljice debelo gorjačo, ki pa tudi ni rešila njega in njegovih trdih batin. — Od Meže se je privleklo skoro polnoštevilno uradništvu južne železnice, kakor ste že poročali. Dobro si bo pa treba zapomniti zlasti restavraterja Otmarja Golla (oprosčen), ki se sicer suče okrog kmetov, tu pa je bil med najglasnejšimi razgrajči. — Iz Labuda je bil navzoč trgovec Mitteregger, iz Guštanja poleg uradnikov trgovca Skutnik in Vinko Brundula, ki sta menda nesla domu primerne „odpustke“. — Naskočili so shod Nemci in nemčurji. Kakor na komando vojaki (saj je pa bilo tudi dosti oproščenih med njimi) so dvignili svoje palice in hoteli mahati po naših, na kar so jih naši z močnim sunkom porinili nazaj, da so morali bežati v divjem, deloma tudi smešnem begu. Pri tem so jih še precej skupili, dravberški Privasnik, prevaljski Perné in še drugi so zgubili klobuke, drugi druge stvari, kakor železniški uradnik Kramer zlat ščipalnik itd. Zanimivo je bilo videti, kako je bežeče, ko so možki že odnehali, podila še ena sama ženska po cesti naprej, pa so le bežali! Kar so iskali, so skupili! Že prej so grozili in se hvalili, kako jo bodo pokazali Slovincem. Čakali so na prihod in odhod dr. Korošca, da bi ga napadli, in ko njega ni bilo, so preteпали druge Slovence, tudi take, ki niso bili na shodu. S tem so si hoteli hladiti svojo divjo jezo nad velikim porazom! Da se je tudi žihpoljski Jaka Lučovnik, župan in državni poslanec, pomešal med te ljudi, o tem naj sodijo njegovi volilci. Gliha pač vedno vkup štrih! Zato naj se pa tudi ne čudi, da je tudi on občutil krepke pesti! — Shod se je končal za nas častno, za sovražnika nad vse sramotno. Tega ne utaji nobena laž, nobeno besedičenje! A spoznali smo tudi ljudi, ki privandrani jedó naš kruh, žive od truda naših rok. In to si treba zapomniti!

V Beljaku. V trgovino je prišla ženska in želela soli. Govorila je slovensko, ker — bila je Kranjica — nemško sploh ni znala. Odgovorili so ji: „Wir verstehen nicht windisch! Reden Sie deutsch!“ Zraven so se ji uslužbenci smejali in se spogledovali, češ, taka nevedna, necivilizirana ženska, da še nemško ne zna! K sreči je prišla ravno v istem času v trgovino še druga Slovenka, ki je prevzela vlogo tolmača. — Kdor bi mislil, da je to izjemen slučaj, se moti. Še pred vojsko, ko je bilo trgovcem še veliko več na tem, da bi prodali svoje blago, se je večkrat zgodilo, da v Beljaku v trgovinah niso hoteli slovensko razumeti. So si pač mislili: Čemu bi si ne dovolili te nadutosti, saj Slovenec je pohlevna para, ki rad kupi, če tudi nočemo razumeti njegovega jezika! Drugod seveda je navada, da se trgovec

ravna po občinstvu in se poslužuje jezika svojih odjemalcev, ampak to je seveda drugod, na Koroškem imamo druge postave in navade. Zato torej brez pomisleka lahko odgovorijo na slovensko naročilo, da ne razumejo „windisch“ in si še celo lahko privoščijo zabavo, da se slovensko govorečemu Slovincu posmehujejo. Pa bo kdo rekel: Nemara pa v Beljaku res ne razumejo slovensko? No, če res ne razumejo, bi se pač morali naučiti, Tako je drugod navada. Tisti, ki živi od ljudstva, se mora ravnati po ljudstvu. Drugič pa tisti številni Slovenci, ki pridejo z dežele v mesto v službo ali ki postanejo v mestu samostojni trgovci, obrtniki, rokodelci, vendar ne pozabijo kar čez noč svojega materne jezika. Ampak v Beljaku imajo „živce, da zdržijo“, tako so telegrafirali Hindenburgu, čemu naj bi se torej bavili s takimi malenkostmi, kot je razumevanje slovenskega jezika! Drugo vprašanje je seveda, če bi imeli tudi želodce, da vzdržijo, če bi jih tudi slovenski deželani ne zalagali z vsem mogočim, kar je v prid in slast grlu in želodcu. — Naš jezik imenujejo „windisch“. Angleži in Američani imajo v zadnjem času navado, da Nemce tupatam, posebno pri kakih slovesnih prilikah in napitnicah titulirajo s „Huni“. Ni še bilo brati, kakšno podobnost so zasledili med Nemci in že davno izumrlim Atilovim ljudstvom. Naš jezik pa Nemci ne še le v zadnjem času, ampak že dolgo nazivajo „windisch“. Vendi so živeli v sedanjih vzhodni Nemčiji, pa so tudi ravno tako kakor Huni že davno izumrli oziroma so bili ponemčeni. Kakšno podobnost vidijo Nemci med nami in ponemčenimi Vendi? Ali mislijo, da nas čaka enaka usoda? Mi upamo, da ne. Smatramo pa besedo „windisch“ za razzaljivo, ravnotako kakor tudi Nemcem skoro gotovo ni posebno po volji, če jih Angleži in njihovi ameriški zavezniki imenujejo Hune. Tudi se nam zdi, da ni noben dokaz tiste visoke kulture, s katero se Nemci večkrat ponašajo, če nas ne prestando zmerjajo z „die Windischen“. Nam ne pade v glavo, da bi Nemce titulirali s Huni, a želeli bi, da bi tudi Nemci z nami malo bolj obzirno in olikano postopali. Vsak uk ali vsaka šola je huda, a s časoma se bodo morali že privaditi, da je naš jezik ravno toliko vreden kakor nemški, in da se Slovenci ne smatramo za nič slabše ljudi kakor so Nemci. Predpravice in privilegiji na vseh koncih in krajih hitro padajo in ginejo, z drugo besedo temu pravimo, da demokratizem zmaga. In mi smo prepričani, da bo zmagal.

Dobrlavas. Hranilnica in posojilnica v Sinčivasi je na svojem 28. rednem občnem zboru dne 24. svečana t. l. darovala za obuvala ubogih šolarjev naše fare 150 K. Prejeli so take darove tudi še sledeči župnijski uradi za razdelitev med uboge otroke: Škocijan 250 K (150 K za obuvala in 100 K za učne knjige), Št. Vid pod Juno 150 K, Žitaravas 150 K, Galicija 50 K, Št. Lipš 50 K, Kazaze 100 K in Mohlič 50 K. Poleg tega je hranilnica darovala med drugim tudi še 50 K za afrikanske misijone in 100 K za kmetijsko podružnico v Škocijanu. — Srčna hvala darežljivi hranilnici za to plemenito in velikodušno darilo. S tem človekoljubnim delom je naša Hranilnica in posojilnica v Sinčivasi pri prebivalstvu našega sodnega okraja zopet mnogo pridobila na svojem že itak velikem ugledu. — Dar, namenjen našim šolarjem (150 K), se je hkrati z darom naših vrlih Mohorjanov (185 K) razdelil med najubožnejše šolarje. Obdarovanih je bilo vsega skupaj 26 otrok, ki so prejeli vsak po 10 do 20 K.

Siroto, fanta ali dekle, sprejme slovenski posestnik za svojega. Prednost ima tisti otrok, katerega oče je padel v vojni. Otrok naj bo nad pet let star in slovenskega rodu. Naslov pove naše uradništvo.

Naše žrtve.

Ravne pri Rožeku. Tudi iz naše vasi je pobrala vojska najboljše fante ter jih položila v prerani grob na tuji zemlji. Padli so za domovino: Zeichen Gregor pd. Hramčev Horej; Kupčič Andrej pd. Skravžov Andrč; Hauce Tone in Hauce Miha pd. Pistotnova; Lavrič Jožef, pd. Metjov Jozej, Šorn Jožef pd. Haužjov, in Pvažičev Foltej; od začetka vojske pa pogrešamo Jožefa Kropfiča pd. Štrekarjevega. Velika tolažba je za nas, da se v kapelici „Dijaškega doma“ daruje tudi za naše padle vojake sv. maša. „Dijaškemu domu“ naj Bog z nebeškim blagoslovom stotero povrni.

Št. Vid pod Juno. Pred nedavnim časom se je poročalo, da je Picejev Lojzej med pogrešanimi vojaki. Sedaj je prišlo naznanilo, da je 27. 2. t. l. umrl v bolnišnici v Codrojni. N. p. v miru! Istotako je prišla žalostna novica, da je padel na bojišču Jakob Sienčnik pd. Husel na Proboju. Nuža Lah pd. Topej v Št. Vidu je, kakor se poroča od Rdečega križa, še med živimi, čeravno

tri leta od njega ni bilo nobenega obvestila in nobenega znamenja.

Šmihel nad Pliberkom. Vojska je izmed naših mož poleg že objavljenih zahtevala žal še sledeče žrtve: Mrtvi: Ignac Tomažej (Lovrenov), Andrej Fricl, Peter Sablatnik, Filip Sablatnik (Lampretova), Valentin Traven (Travnov v Podgori), Jernej Sadjak (Sušnikov), Luka Liptajnik, Klemen Gražar, Viktor Štular (Najberžev), Pavel Kumer (Podlaufov), Franc Kandur, Martin Škof (Krautova), Jožef Miklin (Štampuhov na Bistrici), Ignac Zdovec, Lorenc Zdovec (Rižnarjeva). Pogrešani: Janez Ramuš (Kosmov), Jakob Auguštin (Kašnikov), Gregor Liptajnik (Štrith), Jožef Cehnar (Krautov), Alojz Uranšek (Arihov).

Za dekleta in žene.

Svoji materi.

27. aprila praznujemo god naše matere cesarice Zite. Pokažimo, da je ta dan za nas Slovence v resnici dan veselja! Dekleta, glavni in Marijin oltar naj sta okrašena z neštevilnim, svežim cvetjem. Blagi cesarici pa poklonimo ta dan žene, dekleta in otroci v dar sveto obhajilo. S tem darom napravimo njenemu plemenitemu srcu največ veselja. Lansko leto so v naši župniji otroci prostovoljno poklonili sveto obhajilo svoji ljubi cesarici za god. In tudi letos ne bodo zaostali s svojim darom. Z ljubečim srcem, ki ljubi svojo mater, avstrijsko cesarico Zito z vso dušo, bomo prihiteli 27. aprila v cerkev in bomo molili prav goreče za mater avstrijskih narodov, da jo nam ljubi Bog ohrani in obvaruje.

Koroški gospodar.

Novo rekvizicije žita!

Uradno se naznanja, da je sedaj preskrba s kruhom in moko v velikih škripcih. Tudi zaloge iz Romunije so skoraj popolnoma porabljene. Iz Ukrajine bo mogoče dobiti žita šele koncem maja. Odredba celokupnega ministristva pooblašča vlado, da sme potrebne množine žita in moke zahtevati v domači deželi tudi potem, če bi se na ta način skrčile po sedaj veljavnih predpisih poljedelcem odmerjene zaloge. Vlada se popolnoma zaveda dalekosežnosti te odredbe in žrtve, ki jih mora naložiti kmetom v interesu splošnosti. Vě pa tudi, da njen poziv kmetovalcem, naj delé razpoložljiva sredstva s sodržavljani v mestih, ne bo brezuspešen, posebno ker gre za začasno, izposojeno prepustitev zalog, ki so za samovzdrževalce potrebne šele za poznejše čase in ki bodo do tedaj vrnjene iz dovozov iz Ukrajine. Vlada smatra za pravično, če se da poljedelcem s priznanjem višjih prevzemnih cen delna odškodnina. Zato se pooblašča politične deželne oblasti, da naj pri pravočasni dobavi nanovo rekviriranega žita priznajo k veljavnim cenam žita za pšenico in rž še 15, za ječmen še 13 in za turščico še 12 K za meterski stot, ako se bode žito pravočasno oddalo. Cene za moko se vsled tega ne bodo zvišale.

Dunajski župan in žito iz Ukrajine.

Dunajski župan dr. Weisskirchner je na nekem shodu na Dunaju rekel: Meni se zdi, kakor da bi prva poročila, ki so nas navdajala z zaupanjem na precejšen uvoz iz Ukrajine, vendarle ne bila čisto pravilna, ker sedaj še vedno ni uvoza iz Ukrajine in zadnja poročila pravijo, da je silno težko dobiti zaloge in jih spraviti k nam.

Najvišje cene za sadni mošt in sadni jesih.

Dosedanje cene cene je deželna vlada razveljavila in določila sledeče: Za izčiščeni jabolčnik, hruševac in mešani mošt brez droži ne sme pridelovalec več kakor 70 vin. za liter zdravega blaga od prodajalca najbližje postaje zahtevati. Ako kraj, kamor se sadjevec prodaja, ne leži dalje, kakor najbližja postaja, mora prodajalec stroške sam trpeti in so torej v najvišji ceni zapodeni. Pri točenju in prodaji na drobno v Celovcu in Beljaku se ne sme za liter več zahtevati kakor 1 K 36 vin., v vseh drugih občinah pa ne več kakor 1 K 20 vin. Pridelovalec ne sme za dober sadni jesih zahtevati več kakor 25 K za 100 litrov, za razprodajo na drobno je pa najvišja cena 32 v za liter, pri točenju 40 v za liter.

Moka iz Ogrske. Vojno ministristvo je sporočilo, da bo Ogrska vsak dan dala 25 vagonov turščice (sirka), dokler množina ne znese 9380 ton.

Pobiranje jaje. Deželna vlada je ceno za tista jajca, ki se morajo na podlagi odredbe c. kr. deželnega predsednika koroškega z dne 15. okt. 1917, dež. zak. št. 68, oddajati določila: cena jajc

za lastnika kur 22 v, cena za razprodajo na drobno 30 v. Odškodnina za pobiranje znaša 6 v, torej znaša razlika v ceni za oddajo na drobno 2 v za eno jajce.

Ljubljanska kreditna banka. Dne 15. aprila t. l. se je vršil 18. občni zbor Ljubljanske kreditne banke ob številni udeležbi delničarjev, pod predsedstvom dr. Ivana Tavčarja. Delovanje zavoda v minulem letu je bilo zelo intenzivno. Skupni promet v vseh bančnih oddelkih znaša blizu 3 milijarde kron in je skoraj še enkrat tako velik kot leta 1916. — Predlog upravnega sveta o razdelitvi čistega dobička K 1.285.511,40 je občni zbor soglasno sprejel, vsled česar se določi K 700.000 za izplačilo 7% dividende za leto 1917, počenši od 15. aprila t. l., na kupon št. 17, rezervnim zakladom se dodeli K 361.770,15, pokojninskemu zakladu K 60.000, za vojne in druge dobrodelne namene K 15.000, statutarično določena tantijema upravnemu svetu K 72.374,12, nagrada nadzorstvenemu svetu K 10.000, in ostanek K 66.367,13 se prenese na novi račun. — Predlog upravnega sveta za zvišanje delniške glavnice od K 10.000.000 na K 20.000.000 je bil soglasno sprejet ter bodo nove delnice izdane, čim prejme banka tozadevno vladno dovolilo.

Naši vojaki.

Romunska fronta, 14. 4. 1918.

Prosim g. urednik, malo prostora v vašem cenjenem listu, da se tudi z naše romunske fronte moremo oglasiti, kjer se nas nahaja tudi mnogo koroških Slovencev, kateri tudi z veseljem čitamo vaš cenj. list „Mir“ ter hvaležno sprejemamo vaše pozdrave iz mile nam domovine. Kar se pa tiče vojnega položaja, se pa tukaj ne smemo pritoževati; tudi upamo, da smo z Romunijo celo na kratki poti do miru. Tudi drugače se še imamo dobro, ker ne trpimo pomanjkanja. Med drugim nas zanimajo tudi „Mirovi“ dopisi o majniški deklaraciji Jugoslovanskega kluba. Prisrčna hvala vsem sotrudnikom omenjenega kluba za neumorno delovanje za združenje Slovencev ter vam ob enem ključemo: Tako naprej, do zaželjenega cilja! Mi bomo delovali na bojnem polju, „vse za vero, dom, cesarja, vse za blagor Avstrije,“ a ostalim doma pa ključemo ob enem, da delajo, oziroma storijo vse za blagor zatiranega slovenskega naroda. Le na tak način smemo pričakovati boljše bodočnosti. Pomagajmo si sami in pomagaj nam bo Bog!

Pozdrave z bojišča pošiljajo vsem zavednim Slovcem, zlasti doboškim in breškim dekletom U. Račnik, Fr. Fabčić, A. Bratož, J. Škof, J. Kofol.

Z italijanskega bojišča, 14. 4. 1918.

Zahvaljujemo se za velikonočne pozdrave. Velikonoč smo na našem mestu veselo obhajali. Smo zdravi in se veselimo dneva, ko bomo mogli premagati Italijane, da se moremo potem povrniti v domovino. Srčne pozdrave! Henrik Glančnik.

Na Laškem, dne 18. aprila 1918.

Ker pošta zelo slabo deluje, vam, dragi domači, po listu pošljem srčne pozdrave. Minila je zima, prišla je zelena spomlad, ali mnogi, mnogi je niso dočakali. Tudi za nas ni nič kaj vesela. Nahajamo se že 14 dni na zadnji laški višini 1600'44 m, katera je še od snega pokrita; na obeh črtah je popolnoma mirno, le topništvo bruha in nam napravlja svojo navadno godbo. Ker na vrhu ni primerne mesta, kuham na drugem kraju, odkoder nosijo fantje sami kosilo v strelske jarke. Slabo je vreme; že od 1. 4. vedno dežuje, le za kratke trenutke malo preneha. Tedaj je pa krasen razgled črez vse doline, do morja. Z očesom se vidi, kjer se zliva zdaj zelo naraščena reka Pijava v morje, posebno ob solnčnem zatonu. Z dopustom ne bo nič tako hitro. Letos se pač ne bomo več videli. Mislim tudi, da se popotovanja željnim dandanes želja izpolnjuje, ker zdaj se pač lahko zastoj roma, voznine prosto, kamor se hoče, na vse kraje sveta. Tudi petje je popolnoma potihnilo, ker tistih veselih fantov ni več, vinski sodi so se posušili in tudi nam se polenta že pri ušesih kadi, ne samo vam zafronovcem; še veseli bi bili, ako bi je dosti imeli. Pa tudi vi si boste še prihodnje leto gospode želodce pristrižili. Z Bogom! Srčno pozdravljeni, gospod urednik in vsi podjanski bralci „Mira“.

Kuhar J. Nachbar.

Raznoterosti.

Baron Gautsch †. Dne 20. aprila je umrl na Dunaju bivši ministrski predsednik in član gosposke zbornice baron Gautsch, star 67 let. Gautsch je bil trikrat ministrski predsednik, zadnjič 1. 1911, pa le za kratko dobo. Pod njim se je začel boj za splošno volivno pravico 1. 1905.

Nov mirovni poizkus papežev. M. N. N. poročajo, da papež Benedikt XV. vsled neuspešnih mirovni poizkusov ni nad mirom obupal, ampak čaka zopet ugodnega trenutka za posredovanje.

Eksplodizije. Dne 5. t. m. je v poslopju za izdelovanje pikrinove kisline v Blumau pri Dunaju nastala eksplozija, ki je poslopje porušila in sosedna poslopja poškodovala. Mrtvih je 35, ranjenih 29 oseb. — Dne 15. aprila se je zgodila v Glasenbachu pri Solnogradu silna eksplozija. Tamkajšnja smodnišnica je z več sosednimi poslopji zletela v zrak. Nesrečo je povzročil baje neki ruski vojni ujetnik, ki je vrgel gorečo vžigalico na tla.

Umrlijivost na Dunaju. Prvi teden v aprilu je na Dunaju umrlo 977 oseb, na tisoč ljudi torej 22,1 smrtnih slučajev. Drugi teden v aprilu je umrlo že 1020 oseb, 23,1 na tisoč ljudi. Še večja kakor na Dunaju je umrljivost v Pragi (30,5 smrtnih slučajev na 1000 ljudi), v Gradcu pa celó 40,6 smrtnih slučajev na tisoč ljudi.

8. nemškega posojila je nad 14 milijard mark.

„Tobak.“ Beseda tobak stoji pod ušesci ali narekovajem. To pomeni, da je to posebne vrste tobak, ki pravzaprav ni tobak. Kupil sem ga dva zavojčka in dal za nju 72 vinarjev. Na enem, ki se imenuje Globus-tobak, stoji, da stane 32 vin. Torej stane drugi, ki nosi v še pred svojim rojstvom umrlem državnem jeziku napis „tobakova primes Sultan“, še 8 v več. Menda zato, ker ima bolj imenitno ime kot prvi. O „Sultanu“ stoji na ovoju, da ima prijeten duh, da je zdrav za kajenje in zdravniško priporočen; sestavljen pa da je iz raznih „turških“ zelišč. Razume se seveda, da je to zgolj reklama za „umne“ kadilce. Tako primes si lahko napravim vsak dan, lahko še boljše, kupljena ima samo to prednost, da nosi ponosno ime turškega vladarja, da je sestavljena iz „turških“ zelišč — v resnici seveda fabrikant ni bil tako neumen, da bi jih naročeval s Turškega, ker jih je lahko dobil doma za prvim plotom — in da stane 40 v. Izmed vseh vrlin je brez dvoma največja ta, da stane imenovana primes 40 v. Če bi stala na pr. samo par vinarjev, kdo bi jo obrajtal! A 40 v, to je že nekaj, je že vredno, da jo tudi pokadiš, če si jo kupil. Globus ima vse iste vrline kakor Sultan. Ime Globus je sicer malo manj imenitno kakor Sultan, zato imaš pa na zavojčku naslikano zemeljsko kroglo in si torej lahko mimogrede utisneš v spomin podobo štirih delov sveta. Za Ameriko ni bilo več prostora. Napis so precej podobni onim na Sultanu, nov, a povsem resničen je napis „cel svet je moje polje“. Res, tak „tobak“ lahko dobiš po vsem svetu povsod, kjer le raste kaka zelenjad. V ostalem je Globus večinoma sestavljen iz listja, bukovega in drugih vrst. Precej dobro je zastopan v obeh „tobakih“ hmelj. To je pravzaprav jako pametno. Izdelovanje piva se je zelo zmanjšalo, torej se hmelj lahko porabi kot tobak. O Sultanu stoji na ovoju, da ga izdelujejo v Bodenbachu na severnem Češkem. Tu se vidi, kako dobro je, da še nimamo jugoslovanske države, kajti kakšna neprecenljiva škoda bi bila za nas, če bi nova država utegnila biti v kateremkoli oziru kaka ovira za pošiljanje Sultana k nam. V naši jugoslovanski državi bi sicer pridelovali veliko pravega tobaka, toda pravi tobak, to ni nič posebnega. „Sultan“, to je zelišče vseh zelišč! — Pri tem moramo samo pomilovati ženske, da tudi niso navajene na kajenje. Kaditi Sultana, kakšen užitek, kakšna slast, in ženskam je ta užitek odtegnjen! Seveda znabiti bodo pa ženske še ponosne na to, da ne kadijo! In bodo moškimi očitala neumnost, ko se kratkočasijo s kajenjem Sultana. Ženske so že take. Tudi na Dunaju je govorila pred nedavnim neka zagovornica ženske volilne pravice, da ženske v neumnosti nič ali le malo zaostajajo za moškimi. Torej je hotela reči, da so vsaj toliko pametne kot moški. Dokazovala je svojo trditev takole: „Da so naredili vojno, zato ni bilo treba nikakih prebrisanih glav, ampak zgolj ljudi, ki so bili brezvestni dovolj, da niso mislili na to, kaj pomeni vojna za človeštvo. (Glasno pritrjevanje). Če pogledamo razdeljevanje živil in obleke, ali sploh katerokoli stran sedanje bede, ali bi ne bile me ženske tudi prebrisane dovolj, da bi pripravile do tega? Me smo preneumne — seveda je to res, ampak le v kolikor smo vse to tako dolgo mirno gledale (viharno pritrjevanje).“ — Ženske so torej mnenja, da za to ni bilo treba posebne modrosti, da so iztuhtali vojno. (Kaj bo rekel na to grof Tisza in drugi?) Zelo verjetno je torej, da se jim niti iznajdba globusa, Sultana, Hindenburgovega tobaka in drugih „tobakov“ ne bo zdela posebno brihtna. Zelo verjetno je, da jim niti žal ne bo, da večidel niso kadilke in bodo torej brez zavisti, če ne celo s pomilovanjem gledale moške, kako se naslanjajo ob kajenju Sultana in drugih podobnih „tobakov“. — A kar smo hoteli reči je to, da so vsi ti „tobaki“ „eno figo“ vredni, in da jih pameten človek, ki jih pozna, ne bo kadil in ne za drag denar kupoval!

Društveni vestnik.

Slovensko katehetsko društvo ima svoj občni zbor dne 2. majnika t. l. ob 12. uri popoldne v navadnih prostorih. 1. Volitev načelnika in odbornikov. 2. Referat: Pichlerjeva veroučna knjiga in slovenski veronauk na Koroškem, poroča dr. Fr. Cukala. — Vsi udje društva in tudi drugi gg. kateheti so povabljeni, ker gre za važne sklepe v katehetski stroki. — T. č. načelnik.

Št. Ilj ob Dravi. V nedeljo, 28. aprila ob 4. uri popoldne se vršita v Št. Ilju ob Dravi dve igri in sicer: Svoje glavna Minka in Čašica kave, ki ju uprizori tamkajšnja Marijina družba, katere dekleta bojo na odru prvokrat nastopile; vabijo vse Slovence in Slovenke. Če bi pa zadržalo slabo vreme, se pa vrši dne 5. maja.

Za kratek čas.

Sluga nekega španskega gospoda je moral veliko pretrpeti vsled silovitega temperamenta svojega gospodarja. Nekoč pride gospod bolj pozno domov in najde juho že vso mrzlo. Jezno pograbí krožnik in vrže vse skupaj skozi okno. Sluga ne reče nič, gre mirno k mizi, vzame skledo z mesom in sočivjem in vrže vse skup skozi okno. Isto stori z vinom, kruhom, z noži, vilicami in žlicami, posodico za sol itd. in slednjič še z namiznim prtom in servieto. Gospod ga je začudeno gledal med takim nenavadnim počenjanjem, sedaj pa povzdignil svoj glas, skočil s svojega stola, zagrabil slugo za vrat in zakričal z besnim vikom: „Kaj ste storili, vi tepec neumni?“ „Oprostite, Šir,“ odgovori mirno sluga, brž ko se mu je posrečilo, da se je izvil iz rok gospodarjevih, „oprostite, če sem narobe razumel vašo namero. Mislim sem si, ker je tako lepo vreme, da hočete obedovati vrtu.“ Španec je razumel lekcijo, ki mu jo je dal njegov sluga in od tega časa naprej je skušal krotiti svoj siloviti temperament.

6. Gospodična je nekoč očitala mesarju njegovo krutost. „Kako morete biti tako barbarski, da zakoljete majhno, nedolžno jagnje?“ — „Ali gospodična, vi ga pač ne mislite jesti kar živega,“ odvrne mesar.

7. Bil je strašen vihar na morju in vsi mornarji so že obupali nad rešitvijo. Tedaj zapazijo popotnika, ki je bil popolnoma miren. Kapitan ga vpraša, kako more biti miren v tako obupnem položaju. „Gospod,“ pravi potnik, „jaz sem za varovan za življenje.“

8. Vrtar galerije slik je imel ukaz, da ne sme nikogar spustiti notri, ki ni prej odložil svojih potnih stvari. Nekoč pride gospod z rokami v žepih. „Kje imate svoje stvari?“ strogo vpraša vrtar. „Nimam nobenih stvari,“ pravi gospod. „Tedaj idite domov in prinesite jih s seboj, sicer vas ne morem spustiti notri,“ pravi natančno vrtar, ki je povelje tako razumel, da je odložitev kake stvari neobhoden pogoj za vstop na galerijo.

9. Franc: Čuj, Zep, zakaj ima žirafa tako dolg vrat? Zep: Zato da more doseči listje na drevju; listje je njena hrana. — Franc: Zakaj žre žirafa listje? Zep: Zato ker ima tako dolg vrat. — Franc: O!...

Bolečine na obrazu so zato tako mučne in neprijetne, ker obdajajo obrazne mišice številne občutljive živce. Po obrazu so razpredeni živci okusa ust, duhalni živci nosa in živci vida, oči. Ni čuda torej, da ta velika množina živcev dela obraz posebno občutljiv. Radi tega svetujemo, da se uporabljajo pri bolečinah na obrazu Fellerjev živec pomirjajoči in bolečine lajšajoči rastlinski esenci fluid z zn. „Elsa“-fluid. Ta pomiri boleče živce in odstranja vzroke bolečin. Tako pri nervoznih bolečinah, kakor pri bolečinah prehlajenja itd. učinkuje in dobro dé. Več kot 100.000 zahvalnih pisem potrjuje dobre uspehe tega pristnega domačega zdravila. 12 steklenic pošlje na vse strani poštne prosto za samo 14 K 82 h lekarna E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 67 (Hrvatska). Kdor trpi na pomanjkanju teka, lahko naroči obnem Fellerjeve tek vzbujajoče, prebavo pospešujoče rabarbarske kroglice z zn. „Elsa“-kroglice. 6 škatljic franko za 7 K 37 h. Te želodce krepčujoče, lagodno odvajajoče preizkušene kroglice imajo prednost pred vsemi drugimi drastičnimi odvajalnimi sredstvi, ter so zdravniško mnogokrat preizkušene. Hitri olajševalec bolečin je Fellerjev mentolov črtnik, ki se lahko povsod seboj nosi in stane 1 K. (H)

V zalogi Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je nanovo izšla knjiga:

Razlaganje cerkvenega leta (Slovenski Goffine).

Priredil msgr. Valentin Podgorc.

Mehko vezana K 4'40, za družnike K 3'30,
po pošti K 1'— več. — Trdo vezana K 7'50,
za družnike K 5'70, po pošti K 1'— več.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavica: K 10.000.000.

Rezervni zaklad: K 1.500.000.

Prodaja srečke razredne loterije.

Kolodvorska ulica št. 27.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun. Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.

Srečke na obroke, promese k vsem žrebanjem.

Darovi.

Za Krekov spomenik: Posojilnica za Škofiče, št. 113 in Otok 50 K, Stefan Singer, župnik v Logivasi, 20 K, Šemrov Janko 1 K, Jugoslovani iz Prevalj 58 K, koroški Jugoslovani iz Pliberka 11 K, Errath Fr. 1 K, Kuhar Janez, orgl. stavbitelj, Zakamen, 10 K.

Za popravo cerkve na Sv. Višarjah je poslal na naše uredništvo g. rač. nadoficial Mat. Arneiz na Dunaju 10 K.

Dobrlavas. Za sklad, s katerim se bo po srečno končani vojski zopet sezidala od sovražnika porušena cerkev na sv. Višarjah, so v naši fari še nadalje darovali: Lucija Kap 10 K, Rozalija Robač 10 K, Uršula Kačnik 1 K, Valentin Partej 2 K, Janez Starc 20 K, Marija Starc 10 K, Luka Sinčnik 20 K, Terezija Kuster 2 K, Marija Kuster 2 K, Apolonija Rižner 10 K, Mihael Lesjak 10 K, Pavel Vavtižar 4 K, Janez Hobel 2 K, Ana Trad 3 K, Gruntner Marija 5 K, Partej Matej 10 K, Šenk Roza 4 K, Rigelnik Marija 2 K, neimenovana 4 K, Kovač Uršula 4 K, Jurij Logar 10-90 K, Neža Lasnik 10 K, Jožefa Novak 20 K, Jožef Mišic 2 K, Uršula Kačnik 1 K, Krajncič Marija 2 K, Dobrnik Marija 10 K, Skupaj 189-90 K. S prejšnjimi izkazi vred 1020-90 K. Bog plačaj vsem plemenitim darovalcem in darovalkam! Darovi se bodo poslali na škofištvo.

Proštovski župnijski urad Dobrlavas.

Listnica uredništva.

M. G. Ni popoln podpis in vrhatega osebna zadeva, ki vsled tega ne spada v list. — **K. v G.** Bi naše ljudi razburilo. — **Jugoslovani:** V informacijo zelo dobro, v tej obliki pa ni za javnost. V K. se mora na drug način poravnati. — **Slov. kmet na T.** Imate popolnoma prav. Naši dobri ljudje so čisto drugačni. B. pa je itak moral delati pokoro, ki ga bo morda le izužila. Zato ne kaže zadeve objavljati. Bog Vas živi! — **Več dop.:** Prepozno, prihodnjič.

Lastnik in izdajatelj: **Gregor Einspieler**, prošt v Tinjah.

Odgovorni urednik: **Otmár Mihálek**.

Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Telefon 179.

Hiša v Celovcu

v središču mesta, dvonadstropna; za podjetje in obrestovanje pripravna, je pod ugodnimi plačilnimi pogoji **takoj na prodaj**. Naslov pove upravništvo lista „Mir“ št. 17. Znamka za odgovor.

Kislo vodo

in **vino** razpošilja

A. Oset, p. Guštanj, Koroško.

Kovač

spособen za vsako delo, želi v službo stopiti ali kovačnico vzeti v najem v slovenskem delu Koroške.

Ignacij Praprotnik, kovač,
— St. Lovrenc pri Mariboru. —

Daj nam mir, Gospod!

Enoglasna pesem s harmonijem ali orglami. Partitura 35 h pri skladatelju A. Kosi, šolski ravnatelj, Središče, štaj. (V znamkah!) Istotako se dobi pri njem „Nab. ljudske pesmi“ I. in II., znižana cena à 80 h.

Zahvala.

Vsem prijateljem in znancem našega nepozabnega očeta

Jožefa Petz

gozdarja benediktinskega samostana v Dobrlivasi

izrekamo tem potom za nam izkazano sožalje in sočutje z našo bridko izgubo, kakor tudi za številno udeležbo pri njihovem pogrebu dne 19. aprila 1918 iskreno zahvalo.

Žalujoči otroci.

Hranilnica in posojilnica v Pliberku

ima svoj

občni zbor

v torek, dne 30. aprila 1918

ob 10. uri dopoldne.

Spored:

1. Odobrenje letnega računa za l. 1917.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Volitev odbora in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Opomba: Ako bi ob določeni uri shod ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje shod brez ozira na število udov.

Odbor.

Miši — podgane — stenice — ščurki.

Izdelovanje in razpošiljatev preizkušene radikalno učinkujočega uničevalnega sredstva, za katero dohajajo vsak dan zahvalna pisma. Za podgane in miši K 5.—; za ščurke K 4-50; tinktura za stenice 2 K; uničevalno moljev K 2.—; prašek proti mršesu K 1-50 in K 3.—; sem spadajoči razpraševalec K 1-20; tinktura proti ušem pri ljudeh K 1-20; mazilo za uši pri živini K 1-50; prašek za uši v obleki in perilu 2 K; tinkt. za bolhe pri pseh K 1-20; tinkt. proti mršesu na sadnju in zelenjadi (unič. rastlin) 3 K. Pošilja po povzetju Zavod za pokončavanje mršesa

M. Jünker, Zagreb 16, Petrinjska ulica 3.

100 litrov zdrave domače pijače

osvežujoče, dobre in žejo gaseče si lahko vsak sam priredi z malimi stroški. V zalogi so snovi za: ananas, jabolčnik, grenadine, malinovec, poprova meta, muškatelec, pomerančnik, dišeča perla, višnjevec. Skaziti se ne more. Ta domača pijača se lahko pije poleti hladna, pozimi tudi vroča namesto ruma ali žganja. Snovi z natančnim navodilom stanejo 12 K po povzetju. Dišeča perla stane 20 K.

JAN. GROLICH, drožerija pri angelu, Brno 638, Morava.

500 kron v zlatu

če ne odstrani krema Grolich z zraven spadajočim milnim praškom vse solne pege, maroge, solne opeklino, ogroš, obrazno rdečico itd. in ne obrani kožo mladostno svežo in nežno. Cena K 6.65 s poštnino vred. 3 porcije stanejo K 17.—, 6 porcij K 32-50. Vse brez kakih nadaljnjih stroškov. — Naslov za naročila:

Jan. Grolich, drožerija pri angelu, BRNO 638, Morava.

Demanti za rezanje stekla.

Demantov za rezanje stekla morem sedaj le št. 5 po K 22.— in spaldemantov po K 26.— oddajati, ker je privoz demantov prekinjen in se dobi surovina le prav težko in po prav visokih cenah.

Povzeta poštnina stane 90 h. Za resno in solidno blago jamči

Jan. Grolich, drožerija pri angelu, BRNO 638, Morava.

Framydol je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svetle in sive lase in brade za trajno temno pobarva. 1 steklenica s poštnino vred K 3-25.

Rydyol

je rožnata voda, ki živo pordeči blede lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštnino vred K 2-45. — Povzete 45 h več. — Naslov za naročila:

JAN. GROLICH, drožerija pri angelu, Brno 638, Morava.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.

Služkinja

poštena in marljiva, ki pozna tudi kmečka dela ter ima veselje do otrok, **se sprejme** k boljši družini na deželo v slovenskem delu Koroške. Plača po dogovoru, **hrana dobra in zadostna**. Nastop takoj. **Krščansko življenje in ljubezen do otrok sta predpogoj!** Ponudbe sprejme iz prijaznosti upravništvo „Mira“ pod: **Zadovoljna služkinja.**

Žepni kino!

s pristnimi filmi K 3-50. Poština in zavoj 80 vin., po povzetju 60 vin. več. **Preprodajalcem popust.** **J. Bergmann, Dunaj, V., Kohlgasse 46.**

Varujte svoje vinograde, sadne vrte in vse rastline

pred listno ušjo, gosenicami in drugimi golaznimi s škropljenjem z **antifunginom**. Radikalno zanesljiv učinek, rastlina se ne poškoduje, zelo varčen, v inozemstvu že leta sem kot čudovito uspešno sredstvo preizkušen. **Cena:** 1 liter K 12.— (zadostuje za 50 litrov). Izvirne posode po 3 1/2 litra K 32. Pošilja po povzetju ali predplačilu **M. Jünker v Zagrebu 11, Petrinjska ul. 3** (Hrvatsko). Obširen prospekt in navodilo za rabo zastoj.

Paramente

kakor mašna oblačila, pluviala, vela, plaščke za ministrante, cerkveno perilo, birete, kolarje, šmizete, kelihe, ciborije, monštrance, zvončke itd., križe, sohe v bogati izbiri po nizkih cenah ima v zalogi **oddelek za paramente Jožefovega društva v Celovcu.**

Kupujte le domač izdelek, to je:

Emona

Dobiva se v vseh prodajalnicah!